

WARS SAWA

WARSZAWSKI SYSTEM WSPIERANIA UZDOLNIONYCH

Instrukcja do wypełniania „Wniosku o przystąpienie szkoły do warszawskiej sieci szkół wspierających uzdolnionych”

Korzystając ze spostrzeżeń zebranych w trakcie spotkań z nauczycielami ze szkół, które przystąpiły do projektu WARS i SAWA, przedstawiamy przykłady i wyjaśnienia, mogące być inspiracją do rozmowy członków rady pedagogicznej, przedstawicieli rodziców i innych sojuszników pomysłu wspierania uczniów uzdolnionych. Wypełnianie wniosku i napisanie szkolnego programu wspierania uzdolnionych powinno być poprzedzone wspólną dyskusją nad określeniem celów i sposobów ich osiągnięcia, analizą dorobku szkoły, namysłem nad zebranymi doświadczeniami i identyfikacją najważniejszych potrzeb i możliwości rozwoju.

Wniosek składa się z siedmiu głównych części.

Części „Informacje o szkole” i „Informacje o szkolnym liderze wspierania uzdolnionych” należy uzupełnić – pamiętając jednak, że planowanie zadań dla szkolnego lidera wspierania uzdolnionych związane jest z projektowaniem pracy całego zespołu.

Część „Informacje o szkolnym zespole wspierania uzdolnionych”

Powodzenie realizacji projektu w dużej mierze zależy od potencjału tej grupy, stąd bardzo ważne jest określenie kompetencji i zadań jej członków (takiego punktu wniosek nie zawiera, ale powinien on znaleźć się w szkolnym programie wspierania uzdolnionych). Należy zwrócić uwagę, iż zespół nie musi składać się tylko z członków rady pedagogicznej – można do niego zaprosić zaprzyjaźnionego nauczyciela z innej szkoły, ucznia-absolwenta, rodzica, pracownika naukowego lub inne osoby, które będą chciały razem ze szkołą realizować projekt. Poniżej znajduje się przykładowy katalog wyboru – nie jest to zbiór zamknięty ani też wzorcowy, służy jedynie pokazaniu obszarów, które mogą być istotne w planowaniu pracy w szkole.

Informacje o szkolnym zespole wspierania uzdolnionych – kolumna „umiejętności i kompetencje przydatne w zespole uzdolnionych”:

- *umiejętności twórczego rozwiązywania problemów;*
- *umiejętności komunikacyjne i organizacyjne w zakresie kierowania zespołami zadaniowymi;*
- *wiedza i umiejętności w zakresie wstępnego diagnozowania uczniów uzdolnionych;*
- *wiedza i umiejętności w zakresie stosowania aktywnych metod pracy z uczniami;*

- *umiejętność stosowania nowatorskich metod pracy z uczniami;*
- *wiedza i umiejętności w zakresie rozwijania umiejętności twórczych;*
- *dobre kontakty z poradnią psychologiczno – pedagogiczną;*
- *wiedza na temat stymulowania rozwoju ucznia pod kątem jego predyspozycji i uzdolnień;*
- *umiejętność przygotowywania uczniów do konkursów;*
- *doświadczenie w pracy z „olimpijczykami”;*
- *umiejętność analizy testów uzdolnień;*
- *umiejętność wskazywania uczniowi alternatywnych sposobów pozyskiwania wiedzy;*
- *umiejętność rozbudzania w ciekawości poznawczej i motywacji twórczej;*
- *wrażliwość na edukacyjne i psychologiczne potrzeby uczniów.*

W części „Doświadczenia szkoły w zakresie wspierania uczniów uzdolnionych” opisać trzeba dotychczasowy dorobek szkoły w obszarze wspierania uczniów uzdolnionych. Warto przypomnieć sobie czas wypełniania zgłoszenia do projektu. Należało wówczas zaznaczyć jeden z trzech możliwych poziomów działań – teraz nadszedł moment podania konkretnych przykładów. Ten moment wypełniania wniosku (określanie zasobów) będzie ważnym elementem tworzenia kluczowych założeń szkolnego programu wspierania uzdolnionych - z dotychczasowej praktyki powinny wynikać bowiem plany kolejnych zadań w projekcie. Poniżej znajduje się przykładowy katalog wyboru – nie jest to zbiór zamknięty ani też wzorcowy, służy jedynie pokazaniu rozwiązań organizacyjnych, programowych i metodycznych, stosowanych w szkołach mających ugruntowane doświadczenia. Część z nich jest możliwa do realizowania w określonym typie szkoły, inne mają walor uniwersalny.

- *pełna dokumentacja osiągnięć ucznia (portfolio);*
- *współpraca nauczycieli z najzdolniejszymi uczniami, jako swoimi asystentami (jeden nauczyciel i jeden uczeń);*
- *zajęcia dla uczniów przygotowujących się do olimpiady przedmiotowej prowadzone przez cały zespół nauczycieli np. polonistów;*
- *tzw. „kart pracy”, w których uczniowie analizują swoje porażki i osiągnięcia (piszą również o marzeniach i planach);*
- *możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych przez wszystkich zainteresowanych uczniów - organizacja pracy szkoły umożliwiająca kończenie lekcji o zbliżonej porze;*
- *udział w zajęciach dodatkowych uczniów z niższych poziomów nauczania, organizowanych dla uczniów z wyższych poziomów nauczania;*
- *obozy naukowe (np. geograficzno-chemiczny, chemiczno-fizyczny, biologiczny);*
- *koła przedmiotowe prowadzone przez wykładowców z uczelni;*
- *projekty międzynarodowe (np. organizowanie wyjazdów zagranicznych młodzieży i nauczycieli), udział uczniów w stażach zagranicznych;*
- *indywidualny tok nauki;*
- *indywidualny program nauczania;*
- *opieka dla uczniów przygotowujących się do olimpiady (tutoring);*
- *konsultacje indywidualne z różnych przedmiotów;*
- *zajęcia pozalekcyjne prowadzone przez absolwentów szkoły.*

Część „Szczególne osiągnięcia uczniów” należy uzupełnić pamiętając, że można tu wprowadzić subiektywne kryteria. Będą one zależeć zarówno od typu szkoły jak i od rodzaju środowiska, w którym funkcjonuje szkoła. Nie jest wskazane wypisywanie długiej listy pojedynczych sukcesów ani jednorazowych wyników – warto natomiast skupić się na pokazaniu tych osiągnięć, którym sprzyja program lub klimat danej szkoły. W takiej perspektywie jednakowo ważne będą nagrody uczniów osiągnięte na konkursach i olimpiadach, jak i efekty działalności wolontariackiej lub kulturalnej.

W części „Powody przystąpienia do warszawskiej sieci szkół wspierających uzdolnionych” należy wymienić powody, dla których szkoła chce przystąpić do warszawskiej sieci szkół wspierających uzdolnionych. To jeden ze strategicznych etapów wypełniania wniosku. Wypełnianie tego punktu powinno logicznie wiązać się z punktem nr 3, znajdującym się w „Wizytówce szkoły”. Na przykład: jeśli jako jeden z podanych powodów przystąpienia do projektu wymieniono *chęć efektywnego promowania uczniów uzdolnionych na terenie szkoły i w środowisku lokalnym*, to w zakładanych efektach powinien pojawić się wskaźnik po którym można poznać, że to się udało np. *uczniowie stworzyli newsletter o sukcesach kolegów na stronie internetowej szkoły, uczniowie o szczególnych osiągnięciach raz w semestrze przygotowują debaty naukowe dla kolegów ze szkół z sieci, w dodatku do lokalnej gazetki cyklicznie ukazują się informacje o działaniach uczniów uzdolnionych*. Staranne i przemyślane określenie powodów przystąpienia do projektu i zakładanych efektów tej decyzji będzie miało kluczowe znaczenie dla tworzenia szkolnego programu wspierania uzdolnionych i jego późniejszej ewaluacji, a co za tym idzie – podjęciu rozstrzygnięcia o przedłużeniu Certyfikatu.

Część „Wizytówka szkoły” jest rodzajem plakatu, który ma w syntetyczny sposób przedstawić informacje na temat „kto?, skąd?, po co?”. Być może punkt ten należy wypełniać dopiero po napisaniu szkolnego programu wspierania uzdolnionych, ponieważ oba dokumenty powinny być ze sobą zintegrowane i spójne merytorycznie. Od ich jakości zależeć będzie nie tylko rozstrzygnięcie o przyznaniu Certyfikatu, ale też w dużej mierze – efektywność wspólnej pracy w projekcie całego zespołu.

Powodzenia!

Co istotne, szkolny program wspierania uzdolnionych zatwierdza nie tylko grono pedagogiczne, ale też opiniuje rada rodziców.

Stąd podpis przewodniczącego rady rodziców obok dyrektora szkoły i lidera szkolnego zespołu wspierania uzdolnionych w dokumentacji WARS i SAWA (zgłoszenie/wniosek/szkolny program wspierania uzdolnionych).

Uwagi techniczne: Wniosek (wypełniony w systemie ankietowym Biura Edukacji) wraz z załączonym szkolnym programem wspierania uzdolnionych należy złożyć również w wersji papierowej w Biurze Edukacji, w określonym corocznie terminie. W wersji papierowej, w wyznaczonych miejscach powinny znaleźć się podpisy oraz pieczętki dyrektora szkoły, szkolnego lidera wspierania uzdolnionych oraz przewodniczącego rady rodziców.